

la galleria

REVISTA

SEMANAL

Redacción y Administración
MURALLA, 4

● PRECIO 15 CTS. ●

Centro de Venta y Suscripción:
Estanco, n.º 5, calle Nueva, 18.

Davant l'Estatut

EL SUC DEL BRUC

per GORA RUSEL

La nostra seriosa parla és prou expressiva per trobar la sòbria i justa fórmula per a totes les circumstàncies definibles i suggerències psíquiques que tremolen del cor als llavis adès que es clarificaren passant pel caliu viu del cervell meditador i clarivident. A casa nostra quan veiem certes coses que res valen, o temps que discorren sense cap profit diem que són "sense suc ni bruc". D'aquest modisme doncs, treiem nosaltres tot el valor ponderatiu, l'alt valor excel·lidor de l'Estatut que diumenge aprovarem els catalans i que serà font de les nostres lleis.

L'Estatut pel qual tots els catalans anem a la una, com en una sola i responsable voluntat, pot usar del nostre refraner fent servir el "sense suc ni bruc". L'Estatut no és una cosa ni un temps "sense suc ni bruc"; tot contrari: l'Estatut és substantivitat; és idea feta cosa; és imaginació feta realitat; és cos vertebrat i amb ànima. L'Estatut té suc i bruc. En la concepció d'aquesta vertebració genèrica i fonamentada de la qual n'ha de venir una floració esponerosa, hi ha presidit l'àlit de la perseverància i l'esforç de coordinació, ambdós mesurats i madurs, sense mena d'estridència i amb fe in-

commovible que capgira muntanyes i salta els torrents, que en la vida civil representen les impetuositats i avalotaments que hom no sap captenir.

L'Estatut és ple de suc; moll de l'òs de l'espínada catalana; sava de la correntia que extravessa Catalunya de la seva cordialitat. L'Estatut diem té també cós, solidesa, consistència, té bruc, no pas fullaraca.

L'ombra d'ufania, l'exuberància tumultuosa que en el bosc priva a la vista de comptar el nombre d'arbres, no l'empatxa pas a l'Estatut. L'Estatut és un bruc, net i pelat, però ferm i ben arrelat amb aquells nucs que brotaran i seran botons de floració. Talment com ens l'han confeccionat i atorgat és quelcom de magestuós extraordinari per la seva sobrietat. Sobrietat sòlida, dura, irresistible, de textura rompent, i guanyadora, perquè les seves fibres són de realitat, pastades a la veritat.

Tenir un bruc sembla no tenir res; però tenir un bruc de suc és tenir-ho tot.

Recordem una rondalla de quan érem petits. En un desert d'aquells deserts que s'expliquen a les rondalles i s'escriuen a les novel·les orientals, hi havia un ermità penitent que s'hi mor-

tificava per a guanyar la glòria del cel i disfrutar de la visió lluminosa del Creador. L'ermità passava per totes les calamitats corpòries per tal de salvar la seva ànima afanyosa d'arribar i de aconseguir aquella puresa que en el traspàs li donaria la perfecció absoluta, mitjà pel qual fruiria de la suprema Beutat. Un dia però un núvol negre que se li entravessà a la consciència havia de fer-li perdre temporalment aquella ja gairebé obtinguda salvetat d'arribar al cel.

Camí llarg del desert on l'ermità es sacrificava per la pròpia redempció passaren uns soldats conduint un pres culpable, Déu sap de quina malifeta. L'ermità, del damunt el cingle d'una muntanyola pedregosa, els ovirà, i mormolà amb paraula de les que resava el rosari: "Bona peça ha d'ésser aquest que lligat colze per colze duen aquests soldats vers el suplici. Ben guanyat s'ho deu tenir."

Fins aquell jorn, l'ermità que amb el compliment del seu purgatori corporal s'havia guanyat una espurna del cel prometedora, gaudint d'una quietud espiritual i d'un repòs íntim inefable, començà a sentir uns sotrats a la consciència, unes neguitositats i unes pertorbacions que el feren pres de follia.

L'ermità ja no fou d'aquell jorn ençà l'èsser contemplatiu i extàtic de la magnificència divina; l'ermità havia de vagabundejar com un llop famolenc esperençant trobar altra volta el repòs d'aquella beatitud que tant el conhortava. Però la tranquil·litat no venia pas així, fins el punt que—diu la rondalla,— un arcàngel compedit implorà del Senyor el perdó d'aquell desventurat que havia comès la relliscada de creure merescut el càstig que havia de sofrir un seu semblant: aquell presoner dels soldats.

El Creador li consentí, imposant però penyora. I aquesta fou com se dirà.

L'arcàngel s'apropà transmutat de pastor a l'ermità i li digué: "Tu vius el neguit perquè tens la consciència revoltada. Vares estimar merescuda la pena d'un semblant dissortat, en lloc de planyer-lo i pregar per ell la salvació. Doncs bé, si vols que la quietut torni al teu esperit, durant fins que aquesta vareta floreixi hi dormiràs recolzant-hi la testa com en coixí tou de plomes. I el pastor (que d'altre no era que l'arcàngel) li féu entrega a l'ermità d'un bruc nuós i dur, entornant-se cap al cel. Llavors cada dia l'ermità dormia damunt la verga dura, i cada dia més el neguit anava's afeblint. Una jornada que l'ermità, errabond per la terra, s'eixoplugà en una casa (que ell no sabia que era de lladres) dormí beatífic damunt el seu bruc. A la matinada tornant els bandits de llurs malifetes es trobaren amb aquell sant varò dormint beatífic amb el cap damunt la vareta purgadora, i ells contemplant aquella virtut que s'imposava tanta duresa es repenirren, i el bruc, oh! miracle! florí. S'havia redimit una ànima.

Així mateix Espanya, Déu sap per quin atzar i culpa històrica portarà la penitència de dormir amb l'Estatut de Catalunya al cap—igualment que l'ermità amb el bruc—però un jorn arribarà que aquesta molèstia cesarà amb una florida fresca de principis nous i redemptors que portant la quietut a la consciència ciutadana salvaran amb el penediment dels esgarriats que provoquen i fan malifetes, l'ànima valetudinària de l'asceta poble espanyol.

COMPRESUS CALZADOS EN

"EL GLOBO"

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial

Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

De los maestros de "CRISOL"

La república y la enseñanza

por A. FABRA RIBAS

Es muy difícil establecer una gradación entre los graves problemas de carácter público y privado que la República tiene planteados y que urge resolver. Pero el de la cultura es indudablemente, si no el primero, uno de los más importantes. La defectuosa formación intelectual de los hombres que han pasado por nuestros establecimientos de enseñanza—primaria, secundaria y superior—entra por mucho en las dificultades que en la mayoría de los casos no permiten, a los españoles educados en las escuelas de la Monarquía, ver las cosas como son, y, por consiguiente, tomar aquellas medidas que el simple buen sentido podría aconsejarles.

Las gentes que en nuestro país se han dedicado al estudio lo han encontrado generalmente todo hecho a medias, lo que a veces es más grave que encontrarlo todo por hacer. Con la enseñanza pasa como con la verdad: una verdad a medias no es siempre igual a media verdad, sino que equivale con frecuencia a la más solemne de las mentiras.

Algo se ha adelantado durante los últimos años. Sin embargo, queda aún mucho por hacer. Dejemos a un lado la estrecha relación que debe existir en-

tre la enseñanza y la educación, pues no es nuestro propósito hacer una incursión en el campo de la pedagogía. Nos referimos solamente a la enseñanza propiamente dicha y al modo como se ha venido dando en España.

En general, se sale de la escuela primaria con una preparación deficiente, y se pasa luego por la segunda enseñanza—que tendría que ser esencialmente formativa—asomándose apenas a lo que debería constituir el objeto de algunas asignaturas, estudiando seriamente otras—todo depende de la voluntad y competencia de los respectivos profesores—y no estableciendo casi nunca entre ellas la debida relación. Las clases están divididas corrientemente en departamentos estancos, y es muy raro que los distintos catedráticos se pongan de acuerdo para establecer un plan pedagógico que les permita estudiar las aptitudes de los alumnos y obtener de ellas el mayor rendimiento posible.

Pues bien: de unos bachilleres preparados de esta guisa es muy difícil hacer hombres de verdadera ciencia. Sólo algunos de ellos, muy pocos, los dotados al mismo tiempo de una inteligencia privilegiada de una voluntad de hierro, logran romper el cerco y for-

marse una cultura propia que merezca el nombre de tal. Y aun estos pocos, salvo rarísimas excepciones, estarán fatalmente condenados durante toda su vida a rellenar huecos y a "descubrir" las cosas más vulgares, si quieren dar una base sólida a los estudios superiores que vayan emprendiendo.

Durante generaciones y generaciones, quizás desde que empezó a palidecer la estrella de la célebre Universidad de Salamanca, nuestros estudiantes han carecido de una cultura general suficiente para abordar con éxito los estudios llamados de Facultad y los de las carreras especiales. Todos han tenido que construir su edificio científico sobre bases harto deleznable. Si, a pesar de ello, España no ha carecido de verdaderas notabilidades en los diversos ramos del saber humano, débese exclusivamente al vigor inextinguible de la raza, que permite hasta obrar milagros y producir verdaderas élites.

Las deficiencias de nuestra enseñanza oficial debían producir fatalmente grandes estragos en todos los órdenes de la vida. Y uno de los más lamentables es, sin duda, la gran dificultad que encuentran los españoles para entenderse entre sí. Habiendo bebido todos en las mismas fuentes, y aun habiendo estudiado las mismas disciplinas según un plan (sic) aparentemente idéntico, cada uno de ellos aprendió cosas distintas en calidad y en cantidad. De ahí que cuando dos o más de nuestros compatriotas intentan discurrir sobre una materia determinada, logran difícilmente comprenderse y mucho menos aun ponerse de acuerdo. De ahí también que los espíritus más razonables y aquellos que por gusto, temperamento o educación se atienen en sus razonamientos a las leyes de la lógica, deben remontarse en las discusiones a las causas primeras y a los hechos originales para poder así establecer un proceso que les permita llegar a la conclusión que desean. ¡Cuánto tiempo malgastado, y qué derroche inútil de energías para alcanzar las más de las veces resultados verdaderamente míñsculos! El bizantinismo que ha dominado hasta ahora en nuestras asambleas deliberantes es un ejemplo harto elocuente de los males que acabamos de señalar. Males que agrava más de lo que puede parecer a primera vista la facundia propia de las razas meridionales y la portentosa flexibilidad de nu-

estro sonoro idioma, que, cuando no ha sido sometido a rígida disciplina, calienta la boca de los oradores y hace surgir a borbotones esas frases brillantes y esos períodos rotundos que constituyen la principal gala de los discursos faltos de hilación y horros de sentido.

No es nueva la observación de que el español no sabe conversar, y que hasta los que parecen estar dialogando no rebasan por lo general las lindes del simple monólogo. Y es que cada uno posee su tema—el que le han enseñado o el que ha aprendido más o menos casualmente—y necesita grandes esfuerzos para enhebrarlo o ensamblarlo con el del vecino. De donde la dificultad de que un ciudadano pueda entenderse con otro y de que el lenguaje de los gobernantes sea comprendido por los gobernados y viceversa.

¡Cuán difícil en existencias que se mueven de tal forma encontrar la dirección única! Cada cual se ve obligado a buscar, no "su" camino, sino "un" camino, y cuando lo encuentra no sólo ignora el de su vecino, sino que tiene además la impresión de que no le interesa para nada conocerlo. El tan careado individualismo de nuestro pueblo y el dictado de masa ingobernable con que espíritus pretendidos superiores han bautizado a la de este país, o es simplemente una cualidad refleja, o, en el peor de los casos, constituye uno de los defectos de la raza que un plan de enseñanza bien enderezado debe tratar de suprimir o, cuando menos, de atenuar. El no haberse intentado nunca un tal empeño no ha de ser motivo para que se renuncie a ello; muy al contrario, la República—que debe crear moldes nuevos para la España de ahora y la del porvenir—ha de considerarlo como un acicate para poner inmediatamente manos a la obra.

No se trata, ni mucho menos, de fabricar ciudadanos en serie, según el sistema yanqui, ni de maquinizar la enseñanza; no se trata tampoco de suprimir, ni siquiera limitar, la libertad de la cátedra; se trata, sí, de asegurar a cada hombre—y a cada mujer—los elementos precisos para adquirir una buena cultura.

Y una buena cultura se adquiere mediante el empleo de métodos racionales de enseñanza aplicados no por personas que puedan confundir fácilmente la libertad con el libertinaje y la autonomía con la irresponsabilidad, sino por verdaderos profesores que tengan un concepto exacto de la augusta función de la enseñanza y que acepten de la misma, por una parte, toda la responsabilidad que supone y, por otra, los medios adecuados para que esta responsabilidad pueda hacerse efectiva.

:- ENSEÑANZA DE IDIOMAS :-

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 182.º Figueras

Estudios

De la amalgama de ideas confusas nace un pensamiento definitivo; abarca tanto en la amplitud desarrolladora, agudiza la sensibilidad con tal ímpetu que toca los límites de lo real, se estiliza en la substancia de su concepción y lo que pareció ser nacimiento no es sino degeneración de otro pensamiento, realzado, avalorado con el nuevo espíritu que lanza la especie. Pero este es

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix
WATTERS
d'immillorable qualitat a
55 Pessetes
Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sense competència.—Concessionari del «Consorcio del Plomo en España».

SENYORA:

Durant la pròxima setmana del mes d'Agost, a comptar del 3 al 8 inclusiu, començarà la

Setmana

DE

Myrurgia

el seu proveïdor de perfumeria tindrà per a vostè un obsequi gratuït de

MYRURGIA

píritu tuvo un productor. De él heredó su vida, y ya desarrollado se educó en sus doctrinas. La aplicación de estas doctrinas es susceptible. El nuevo espíritu tiene nueva vida de época para que esté a compás con las de su antecesor. Su razón se impone a los campos conocidos. Realiza un minucioso estudio. El germen podrá ser viejo pero la forma de presentación de la actualidad anula su escuela anterior, y le educa en sus momentos de auge. Su imaginación presta atención a todo lo que se opera en torno de ella, y, con la brusca luz de la sorpresa ante la duda, surge, repentinamente, el discernimiento. Entonces es cuando adquiere una vida propia, de absoluta independencia, brota la genialidad—, no así el talento, pues tal se apresta con facilidad a las "asimilaciones"—toma la vida que como nuevo espíritu le corresponde, sin ligazones, consecuencias, arcaicos anatemas que siempre le hubieran es-

clavizado de no estudiar la separación entre la vieja "fórmula" y la actual. Un lustro arranca una corriente natural enjundiosa. Otro lustro la degenera con esfuerzo, aun debilmente para la conclusión, y al tercero la primitiva corriente es casi total en su pureza. Llega el cuarto lustro y de ésta voragine idónea se mantiene superficialmente el nuevo espíritu, y si deseamos hasta podemos considerarlo viejo, pero desde luego con lógico calificativo de independiente.

Es necessiten:

UNA EXPERTA MANICURA I UNA
MINYONA - SERVANTA

Bona remuneració

Dirigir-se a la

**Perruqueria
"GRAND CHIC"**

Baixa de Sant Pere, 2 (prop de l'Hotel Paris)

des de director fins a repòrter de successos.

Acabat el curs general, l'estudiant reb instrucció en la matèria en que desitja especialitzar les seves futures activitats.

L'afició de la dona americana pel periodisme és tal, que una tercera part dels alumnes de dita escola són noies.

Els alumnes de la "School of Journalism" de la Universitat de Colúmbia (Nova York), són molt escollits; el tribunal d'acceptació és sumament sever. La importància d'aquest centre docent es desprèn de la qualitat de sos alumnes, entre els quals hi ha advocats, metges, oficials de l'exèrcit i la marina, etc.

VICIS I MANIES DELS

GRANS HOMES

per J. R.

Llarga és la llista dels poetes i prosistes que adoraven el vi. Esquil, si no menteix Plutarc, composava ses tragèdies quan ja l'havia encès el most. Aristòfanes, sols en el delíri del vi podia treballar. Edgar Poe, Alfred de Musset, Hoffmann, Carles Dickens i Verlaine es trobaven en aital situació.

El cafè té nombrosos partidaris. Al cap d'ells es deu col·locar a Voltaire, puix que, segons diu Delille "Il est un liqueur, au poète plus chère—, qui manquait a Virgile, et qui adorait Voltaire".

Michelet, en son volum sobre la Regència, fa un excel·lent panegíric de l'adveniment del cafè. Balzac prenia totes les nits nombroses tasses d'aital líquid, ço que ocasionà sa mort prematura. Altre tant els succeí a Enric Murger i Flaubert.

El tabac, pres en forma de rapè és d'ús gairebé abandonat. Tractaren de combatre aital costum el Sant Pare Urbà (1568-1644) i el soldà Amurat IV (1669-1757), l'un excomunicant als fiels que el prenguessin i l'altre disposant que es tallés el nas a tots els qui ho fessin a la Pèrsia.

Goethe no admetia que un home de geni pogués fumar. Tampoc fumaven Victor Hugo, Michelet, Sainte Beuve, Dumas (pare), Heine, Barbey d'Aurevilly, Juli Claretie i Francesc Sarcey.

El nombre de fumadors és molt més

Responsabilitat del periodista

per A. R. RUIZ

Existeixen ja en mants països escoles dedicades exclusivament a l'estudi del periodisme. El periodisme en la època actual constitueix una vertadera ciència, i com a tal és especialment estudiada als Estats Units.

A Lincoln se li atribueix la següent sentència: "No hi arma més temible que un periòdic; i si aquest és manejat per un malvat, els efectes seran desastrosos".

Sabuda és la influència que exerceix directament un periòdic en la moral de la localitat en que s'edita. Per això cert legislador europeu proposà no fa molt una llei en el congrès de son país, demanant que per editar-se un periòdic, les autoritats tindrien d'estudiar la moral de son editor. Aquell projecte de llei fou tant combatut que resultà desfet en la sessió en que fou presentat.

El periodisme americà, que per la seva magnífica organització s'ha col·locat a la davantera del periodisme mundial, està emprant molta atenció als nous escriptors i repòrters que ingressen en aquesta enorme família.

La època dels escriptors de fraseologia exquisida ha passat ja. Avui són

cercats els escriptors que, amb literatura lleugera, amb poques paraules puguin retratar una situació qualsevulla. Els escriptors amants de l'alta literatura són poc utilitzats.

Entre totes les escoles periodístiques, la més important és la de Colúmbia.

L'escola del periodisme—School of Journalism—de la Universitat de Colúmbia, fou fundada degut a un quantió llegat del veterà periodista i filàntrop Mr. Joseph Pulitzer. En son testament, deia: "Joestic profundament interessat en el progrés i en l'elevació del periodisme, a qual professió he dedicat la meva vida. Desitjo ajudar a atraure a aquesta professió a homes joves de caràcter i habilitat, i també a ajudar en l'educació periodística a aquells que treballen en ella".

Molts han sigut els qui han rebut els beneficis de la fundació d'aquesta escola de periodisme. Els estudis estan dividits en dos anys, durant els quals, ultra els cursos tècnics, es fa que l'estudiant faci vertaders treballs de periodisme. Funciona per tal fi una completa redacció, en la qual, per torns, es canvia als estudiants, en els càrrecs

elevat. Citem a Milton, Walter Scott, Byron, Sué, George Sand, Merimée, Gautier Baudelaire, Flaubert, Dumas (fill), Bauville, els germans Goncourt, Coppée, Zola, Daudet i Lemaitre.

Bacon, Locke i Newton fumaven també.

Per atentar contra la seva salut tingueren de renunciar al tabac Feuillet, Augier, Dumas (fill), Zola i Edmond Goncourt.

Stendhal escrigué a Balzac que, men-

Ciudadà!!

Si vols veure una Catalunya lliure d'opressió i esclavatge

Votaràs l'Estatut

tre composava "La cantoixa de Palma" a fi de pendre el to, llegia tots els dematins dues o tres planes del còdigi civil, a l'objecte de conservar la naturalitat. "No vulleren ses paraules—fascinar l'ànima del lector per mitjans artificials".

Buffon es llevava molt dematí i treballava abillat amb una llarga bata. Milton, per compondre el "Paradís Perdut" es tapava amb una manta de llana. Alexandre Dumas (pare) escrivia sempre en mànegues de camisa i també ho feia així Càtul Mendés. Teòfil Gautier necessitava, per escriure, una bata roja i un gorro al cap; Cooppée un trajo roig i Sardou, un gorro de vellut negre.

Crítiques breus de

BARCELONA

per RASCAFÍ

I ENS DIUEN:

... Qui ho havia dit que soc mort? Ni ganes en tinc per ara! Ho dic desmentint els rumors d'alguns diaris que ho llençaren a la publicació, declarant oficialment la meua defunció. Es barra, oi?

De totes maneres dono les gràcies als amics i companys pel condol a la família; però nois, no us ha servit de res. Un altre dia serà. Pacència i resignació. Ara que el jorn que em morí de debó no es sentirà cap condol de ningú perquè no s'ho creuran. De moment em guardo les primeres, «por si los chinches».

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)

Teléfono, núm. 14

Figueras

Recomano el serradís de suro, gran invent del professor Kalaj Wuid que tan milagrosament m'ha salvat d'una ràpida travessia.

I a propòsit, seguint el règim de vida que el metge m'ha recomanat, ja sabran vostès

...Que fa poc ens varen visitar a la ciutat comtal els il·lustres senyors Rizo II (el guapo), Nurmi (el Banau) Llobet (el atlela), i Deusedas (el saltamontes). Tota plegats portaven 3 pessetes en cèntims a la butxaca.

Els nois refiats de què anaven de turisme i pensant que l'auto d'en Deusedas els portaria el mateix dia a Figueres tingueren la genial idea de venir abillats de tal manera que semblaven purament maniqués d'encàrreg. Que però feren molta brometa, passant la nit en blanca, o sinó pregunteu-los hi què hi feien a les cinc del matí per certs carreiros desconeguts pels mateixos habitants. D'això més val no parlar-ne, perquè l'experiència em fa dir que en casos com aquest cada u fa el que pot.—Bueno. Tot és broma, eh? —Els nois són bons minyons, i podrien pendre's el romanço malament.

En Picet està encantat de Blanes. Sabeu per què? Doncs perquè de Blanes a Lloret s'hi va volant, i en Carbonell ja ha trobat a Lloret una damisel·la que el fa volar! Coses d'ales voladores, oi no?

Potsar això sigul un motiu per tocar el dos de la S. A. F. A. i entrar al S. C. Lloret. Tot són coses que poden ésser... i no ésser.

Amb algun refràs comunico que les gentils germanetes Fàbrega tornaren a examinar-se. Sempre és bonic veure cares noves i més la d'aquestes dos xamoses morenes. Ep! eh!

... Al qui no veiérem fou al galant de la Caterina. Ja que ha passat el teu patró, permet benvolgut amic que et felicitis des d'aquestes ratlles.

... Alguns elements directius del Grup Sportiu Figuerenc em pregunuen us faci recordar que s'apropa molt aviat el seu 1.er aniversari.

... Que a fi de celebrar-ho amb els companys figuerencs, prepara una sèrie de festivals a Figueres que seran l'alegria de joves i vells.

... A la Genoveva de Port-Bou la veiérem per la Rambla. En Caramazana es va posar lo millor de casa seva per poguer parlar amb una nena d'un rostre tan angelical com el de la bella Genoveva.

... Que cada setmana els aniré explicant el que aquests bon senyors em comunicats.

... Per avui prou.

Cantem, minyons per Catalunya

per V. PUIGNAU

Cantem, cantem, minyons!
cantem belles cançons,
que el mal s'allunya.
Cantem ben fort i alt,
cantem per l'ideal
de Catalunya.
Cantem la llibertat
que avui ens hem guanyat,
que ara és ben nostra.
Cantem bons catalans,
que el nom de ciutadans
se'ns vegi al rostre.
Doncs ja que la tenim,
i en el pit l'oprimim,
com mare a filla,
per ella hem de vetllar
amb la falç a la mà,
que encara perilla.
Cantem, que el nostre cant
és l'arma triomfant
de la batalla.
Cantem amb veu del cor,
que quan l'arma és l'amor
jamai no falla.
Cantem, cantem, minyons!
cantem belles cançons
que el mal s'allunya.
Amb cants cridem l'ajut
per salvar l'Estatut
de Catalunya!

Necessiteu fer una instal·lació per a regar?
Construir cloaques o cubrir recs en camins i carreteres?

Empleieu canons de CIMENT FORMIGAT O COMPRI-
MITS que fabrica la casa

ENRIC SAGRERA

Carrer de Vilallonga

(Carretera de Roses)

Molt acreditada amb aquesta mena de treballs i on trobareu tota classe demides i accessoris amb inmillorables condicions de qualitat i de preu.

CASA CENTRAL:

Carrer de Lorençana

GIRONA

Ramblejant

per KOLIN

■ Tatariiii! Tataraaaa!... (L'altre troç del pregoner no l'hi posem, perquè de solfa no n'entnem). Bueno: doncs ens plau fer a sapiguer que el divendres proper al carrer de la Muralla hi haurà «sarau». Una orquestra de reconeguda valua—suposem—farà les delícies de la nombrosa concurrència tocant sis joguineres sardanes que seran de lo milloret del seu repertori. Les nenes maques d'aquest carrer (i les que no ho són) conviden a tots els sardanistes figuerencs a dansar-hi. Així mateix fan tots els «mascles» amb les belles «ninfes» de nostra ciutat.

Al tanto, «castigadores» que en aquest carrer hi han moltes vídues que esperen consoll... I divendres tindreu ocasió!... No és obligació el traje d'etiqueta, però si marquen de pantalón blanc, un augurem un èxit segur; del contrari fareu «figa»!

A les Invitades, ens ha sigut pregat recomanar-los-hi que posant-se vestit de mànega curta n'hi ha ben bé prou!

■ Ah!... Guasón!... Guasón!... Més que guasón!... Has vist, maco, en Chevallier quan aspira a ésser actor de teatre cantant «Valentina» i diu que imita a un senyor que tots coneixeran qui és en la pel·lícula «La Canción de París»? Doncs mira «casiizo»! carai! quan t'interessis enviar targetes postals a J. Pujol, fent veure que se li declara una noia, ho sents, «niña bien», passa per la nostra redacció que et donarem una direcció que et plaurà i t'escaurà, eh! «hermosol...».

De totes maneres com no volem et queixis de nosoltres, pots passar a recollir els 15 cèntims de la malaguanyada postal que et seran retornats.

■ Les germanetes Margall, i la Vergés, diumenge passat a Llansà quedaren torrades. Quina llàstima! Tant bé que els hi esqueia aquella finor de la pell blanca! De totes maneres, no es desanimin per això, que per alguna de vostès ja sabem que n'hi ha que n'estan xifrats, enc que sia amb pell torrada i rostida!

■ Encara que no ens ho hagi fet a saber, Margarita T., et felicitem.

■ I parlant de Margarites, a vostè Margarita Costa, li preguem que quan passi per davant la nostra impremta ho faci per l'altre vorera perquè ens fa atabalar el cap als treballadors. Figuri's que l'altre dia ja proposaven organitzar un concurs de bellesa i fer-la a vostè reina de les raspes!

■ Una nena perfecta de tipo i preciosa de cara: la Rifeta Colls. A les màquines Slinger fixeu-xos que els vidres de l'aparador són més prims que els de dins. I es natural; les mirades dels deambulants els van gastant fins que arribarà dia que forçosament es trencaran. No hi ha dret a ésser tant maca, ho sent Rifeta, o Rafeta!

■ Per qüestions fandillesques, l'altre dia al mig de la Rambla s'estomacaren dos xicots.

¿Que fa l'ull Delclos?

■ La simpàtica Mª Lluïsa asidua concurrenta de la Rambla se'n va de Figueres. Pot ésser per no tornar més.

Algu se'n resenirà.

■ Una gentil nina de la nostra Rambla, que fa poc que hi va i porta per nom Elena, fa anar de bòlit a molts joves, essent el més atabalat en Delclós.

Nosaltres que ens pensàvem que ni cinq.

M. Morlius
MÈDICO

Tratamiento de la tuberculosis por el procedimiento del Dr. GIL ACEBEDO.
Reflejo terapia: Procedimiento Dr. Asuero
Consulta: Jueves y Domingos de 11 a 1

Juan Maragall, 1

-- **FIGUERAS** --

Damunt la sorra

Aquesta setmana, la pasta m'ha fet curt. No he pogut ni anar pendre bany a la Muga. Com que tinc calers al Banc de la Rambla, haig de fer-ho com puc. La setmana entrant farem la pau.

NOTAS

DE LA CIUDAD

COM anunciàvem, Escut Emporità de La Bisbal ha organitzat un complet Concurs Literari per quan la Festa Major d'aquella ciutat germana, que serà pel vinent 17 d'agost.

El Concurs se regirà pels següents:

CARTELL: El dia 17 del vinent Agost, a les 4 de la tarda i a la sala de festeigs de l'"Escut Emporità" d'aque-

Català!!

Si estimes la teva llengua

Vota l'Estatut

lla ciutat, tindrà lloc dita festa literària, en la qual seran adjudicats els premis següents: 1.er premi, 100 pessetes, serà adjudicat a la millor composició poètica; 2.on premi, 100, a la millor composició literària en prosa; 3.er premi, 50, a la millor composició poètica d'autor local; 4.art premi, 50 a la millor composició literària en prosa d'autor local; 5.è, premi, 25, a la millor composició de caire humorístic, en vers o en prosa; 6.è premi infantil, un lot de llibres, a la millor composició en vers o en prosa escrita per autor local que no passi de l'edat de 14 anys.

BASES: 1.ª Totes les composicions deuran ésser rigurosament inèdites i escrites en català.—2.ª La Societat es reserva el dret de propietat, durant un any, de totes les composicions premiades.—3.ª El Jurat concedirà els accésits i mencions que cregui convenient.—4.ª Totes les composicions s'adreçaran al Secretari del Jurat Qualificador, Sr. Jaume Vilallonga, "Escut Emporità" fins el dia 8 d'agost propvinent, acompanyades d'un plec clos que contingui

el nom de l'autor i porti damunt el títol i lema de la composició, no admittent-se els que vinguin signats amb pseudònims.—5.ª Els autors que optin als premis 3.er, 4.art i 6.è deuran fer-ho constar al peu de la composició.

Formen el Jurat Qualificador els senyors: Pere Lloberas, President; Ventura Casadevall, Vice-president; Maurici Gelabert, Vocal; Eusebi Tarrés, Vocal; Josep Bou, Vocal; Joan Carré, Vocal; Francesc Carreras, Vocal; Josep Maruny, Vocal; Jaume Vilallonga, Secretari.

ESTUVO en esta ciudad el Director General de Telégrafos y Teléfonos don Mateo H. Barroso.

Visitó los centros oficiales de su ramo y las autoridades.

LA Junta de Clasificación y Revisión de esta provincia ha aplicado los beneficios del indulto del 14 de Abril último a los mozos prófugos siguientes: José Oriol Santaló, reemplazo 1913 y cupo de Cantallops. Serafin Erra Castelló, reemplazo 1926 y cupo de La Junquera.

Figuerenc!!

Si ansies veure l'engrandiment de la República Federal

Vota l'Estatut

Juan Pagés Martra, reemplazo 1925 y cupo de Figueras. Juan Marull Calabuig reemplazo 1924 y cupo de Terradas. Ramón Mallol Soler, reemplazo 1923 y cupo Espolla. José Juanola Hurtós, reemplazo 1927 y cupo Figueras. José Maderu Lagresa, reemplazo 1927 y cupo de Mollet de Perelada. Miguel Noguera Rodeja, reemplazo 1928 y cupo de Vilamacolum. Joaquim Mas Castelló, reemplazo 1929 y cupo de Capmany.

ALS CAÇADORS I AFICIONATS

A fi de tractar alguns assumptes d'interès per a tots els caçadors i aficionats a aquest sport, són pregats d'assistir a la REUNIÓ que tindrà lloc divendres vinent, dia 31, a les 10 del vespre al

CAFE COLNN

Carrer de Vilafant - Figueres

EN el domicilio del fotógrafo Jaime Tort Bofill, calle Caamaño, número 17, penetraron la semana pasada los ladrones.

El importe de lo robado, entre joyas y dinero, asciende a cinco mil pesetas. No han sido habidos.

Venta en Rosas

Casa recién construída en la calle Pablo Iglesias (antes Trinidad) de planta baja y un piso gran azotea; da a dos calles.

Habitaciones con todo confort

RAZON:

Francisco Sabé
ESTANCO I

Se vende

Auto Chevrolet-sedán en perfecto estado

Razón: Confitería PIJOÁN
Calle de Gerona Figueras
Tipografía IDEAL Muralla, 4 - Figueras

Divendres, nit, a les 10

Sardanes al carrer de la Muralla

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

Sastreria SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.
Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

Propietaris i Mestres
d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en sacs precintats, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

Llaureria, Lampisteria i Electricitat

:-: Joaquim Ribas :-:

Perelada, 56 Figueres

WATERS de gran qualitat a 48 PTES.

Banyeres xapa acer desde 1'40 ptes.

Lavabos desde 65

Videts desde 60

Grans existències de LAMPARES de menjador desde 11 pessetes; de saló, desde 15.

Demaneu preus i pressupostos

¿Quiere Vd. ir elegante por poco dinero?

Lleve sus vestidos ha lavar o teñir a la TINTORERÍA IBÉRICA

Esta casa ha recibido los nuevos colores de moda para la temporada de verano

Limpiamos por el procedimiento a vapor seco por el cual es absoluta la conservación de la ropa.

TINTORERIA IBÉRICA

Subida a la Iglesia, 2

FIGUERAS

Farmacia Castellví

Plaza Triangular

Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

CAMIONAJES DIARIO A
BARCELONA

Transporte paquetes, encargos, géneros y mercancías

SERVICIO a DOMICILIO

— AUTOS —

GREGORI

AUTOMÓVILES DE ALQUILER
Y TAXIS

OMNIBUS PULLMAN PARA
EXCURSIONES

Agencia de Barcelona

Paseo Colón, 3 - Teléfono 24050

FIGUERAS

ADMINISTRACIÓN CENTRAL

Plaza Pi Margall, 4 - Teléfono, 30

Transporte directo entre las poblaciones de Castelló, Rosas, Cadaqués, Pto. de la Selva, Figueras, Barcelona.

Sírvanse de la nueva organización de transporte que les ofrece la casa GREGORI a precios ventajosos.

Banco de Crédito Ampurdanés, S. A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torra Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO

Manufacturas Cuero Tosas, S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Curtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas

Cables, Tacos, Tiratacos y todos los artículos

en cuero crudo y curtido para la industria

Despacho en Barcelona:
AUSIAS-MARCH, 21, PRAL
Teléfono 13874

FÁBRICA EN BLANES
(Provinci de Gerona)
Teléfonos 15 y 32

Garage Citroen = Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carre-
tera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

El Vino de Quina Portolá es el mejor aperitivo

De venta en todas partes

Figuerencs!! Empordanesos!!

Recorden bé que

LA GALERIA

a Barcelona es vend als: Kiosc Barcelonès, de la Rambla de Canaletes, al davant de l'Hotel Continental.
Kiosc Carme del Pla de la Boqueria, Rambla de les Flors, davant del carrer que li dóna nom.

Empordanesos que sou a Barcelona: LA GALERIA us posarà i us tindrà sempre al corrent de
com estem i de com anem a la terra nadiua.

LA GALERIA cal que sigui companyona vostra.

LAMPARA
MAZDA

claror diurna

Banca ARNUS

Sucursal de Figueres

Successora d'Evarist ARNUS ♦ FUNDADA EN 1846

Casades de Codol, 15 (Rambla)

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

CASA MARIU: Passatge del Relotge

¿Es Vd. hombre de buen paladar?

¿Ha probado el mejor vino espumoso?

Pues aproveche la ocasión, adquiriendo para las fiestas señaladas una caja del incomparable

Champagne SAINT MARTIN

Caja 12 botellas CARTA D'OR ESPECIAL.	“	72
“ “ CARTA D'OR.	“	48
“ “ CARTA AZUL.	“	42
“ “ CARTA BALNCA.	“	36

DEPOSITO EXCLUSIVO PARA LA VENTA:

JUAN LLOVERAS BRET

Muralla, 17

FIGUERAS

Teléfono, 138

Banco de Figueras

de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Confianza, Economía y Reserva